

บัญชีพอเพียงสำหรับมนุษย์เงินเดือน
SUFFICIENCY ECONOMY ACCOUNT FOR AN ORDINARY EMPLOYEE

วิเชียร โชติวัฒนา
สำนักวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยนครราชสีมา

บทคัดย่อ

บัญชีพอเพียงถูกสร้างขึ้นเพื่อช่วยหลีกเลี่ยงปัญหาการใช้จ่ายเงินเกินตัวของมนุษย์เงินเดือน โดยพัฒนามาจากบัญชีครัวเรือน ผสมกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ โดยเฉพาะแนวคิดเกี่ยวกับการจัดแบ่งส่วนที่ชัดเจนขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว บัญชีพอเพียงจะแบ่งเงินเดือนออกเป็นสองระดับคือ (1) ระดับเงินเดือนขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยส่วนค่าใช้จ่ายทั่วไปและส่วนค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน (2) ระดับเงินส่วนเกิน ประกอบด้วยส่วนภูมิคุ้มกัน ส่วนช่วยเหลือสังคม และเงินออม ประเภทบัญชีแบ่งออกเป็นรายรับ รายจ่ายทั่วไป รายจ่ายฉุกเฉิน และรายจ่ายเพื่อสังคม เพื่อให้ครอบคลุมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ยังนำเสนอนวัตกรรมใหม่คือบัญชีพอเพียงที่ทำงานบนสมาร์ตโฟนที่ใช้ระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์

คำสำคัญ : บัญชีพอเพียง, บัญชีครัวเรือน, ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, ทฤษฎีใหม่

ABSTRACT

The Sufficiency Economy Account has been developed in order to help an ordinary employee or a common wage-earner to avoid overspending. Basically, it combines the philosophy of household economy with His Majesty King Bhumibol Adulyadej's 'Sufficiency Economy' - the 'New theory'. The 'New theory' especially the concept of clearly classification of salary allocation is fundamental structure of the 'Sufficiency Economy Account' or 'PohPeang Account'. The PohPeang Account is divided into 2 levels: (1) a basic salary account consists of general expenditure and the other is for emergency expenditure; (2) an account surplus consists of immunity expenditure, charity expenditure and saving. Further, the account can be classified as income, general expense, emergency expense and charity expense in order to incorporate the philosophy of Sufficiency Economy. Additionally, The PohPeang Account is one of an innovation that can work on Smartphones with Android operating system.

Keywords: Sufficiency economy account, Household account, Sufficiency Economy, New theory

1. บทนำ

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่แนะนำถึงแนวทางในการดำเนินชีวิต และวิถีปฏิบัติของประชาชนทุกระดับชั้นตั้งแต่ระดับยากจนถึงอภิมาหาเศรษฐี ซึ่งเป็นพระราชดำริขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516 ซึ่งนับเป็นเวลาเกือบ 40 ปีแล้ว และได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปเผยแพร่ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไป เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2542 ทั้งนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ 8 ได้อันเชิญพระราชดำริสมาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนา สรุปลักษณ์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้เป็น 3 แนวทาง 2 เงื่อนไข ประกอบด้วยพอประมาณ มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยมีเงื่อนไขความรู้และคุณธรรม เครื่องมือที่สำคัญในการทำให้มีชีวิตพอเพียงคือการจัดบันทึกบัญชีรายรับรายจ่ายแบบง่าย ๆ หรือเป็นที่รู้จักกันในชื่อบัญชีครัวเรือน

ด้วยพระราชกรณียกิจขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้ทรงเสด็จเยี่ยมราษฎรทั่วประเทศ โดยเฉพาะที่บ้านกุดตอแก่น ต.กุดสินคุ่มใหญ่ อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2535 ได้ทรงเห็นสภาพความทุกข์ยากลำบากของราษฎรไทยในการทำการเกษตรในพื้นที่ที่อาศัยน้ำฝน พระองค์จึงได้พระราชทานแนวคิดสำหรับช่วยแก้ปัญหาการเกษตรไทยที่ประกอบอาชีพเกษตรกร จนกระทั่งได้ทฤษฎีสำหรับการแก้ปัญหาเกษตรกร ในเวลาต่อมาพระองค์ทรงเรียกว่าทฤษฎีใหม่ อันเป็นแนวทางการจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด และทรงทดลองเป็นแห่งแรกที่วัดมงคลชัยพัฒนา ตำบลห้วยบง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี โดยให้ความสำคัญในการจัดแบ่งที่ดินออกเป็นสัดส่วนที่ชัดเจน เพื่อประโยชน์สูงสุดของเกษตรกรรายย่อยสำหรับเนื้อที่ที่ถือครองขนาดเล็ก ดังนั้นถ้านำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาผนวกรวมกับทฤษฎีใหม่ โดยการนำแนวทางการพออยู่พอกิน การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี การทำเพื่อสังคมและการแบ่งสัดส่วนที่ชัดเจนมาพิจารณาร่วมกัน เราจะได้กระบวนการทำงานเชิงคณิตศาสตร์ที่นำมาพัฒนาบัญชีครัวเรือนให้ครอบคลุมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นาภาพ ลิขิตวงศ์จร (2550 : 25 - 29) ได้ให้ความหมายของบัญชีครัวเรือนว่า เป็นการจดบันทึกรายรับ

รายจ่ายประจำวันของครัวเรือน โดยได้เสนอรูปแบบเป็นตาราง 4 ช่อง ประกอบด้วยช่องแรกคือวันเดือนปี ช่องที่สองคือรายการ ช่องที่สามคือประเภทบัญชี โดยแบ่งเป็นรายจ่ายและรายรับ ช่องสุดท้ายคือยอดคงเหลือ ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกจะเป็นตัวบ่งชี้อดีต ปัจจุบัน และอนาคตของชีวิตตัวเอง โดยสามารถนำข้อมูลอดีตมาบอกปัจจุบันและอนาคตได้ ข้อมูลที่บันทึกไว้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนชีวิต และกิจกรรมต่างๆ ในชีวิต และในครอบครัว อย่างไรก็ตามข้อมูลที่จดบันทึกในบัญชีครัวเรือนยังไม่ครอบคลุมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในส่วนของการมีภูมิคุ้มกันและเงื่อนไขคุณธรรม ดังนั้นจึงควรมีการเพิ่มรายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถครอบคลุมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

บทความนี้จะนำเสนอบัญชีพอเพียง พร้อมกระบวนการที่ถูกต้องแบบบัญชีให้เหมาะสมกับมนุษย์เงินเดือน โดยยึดหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อนำมาสู่การพัฒนาบัญชีครัวเรือนให้ครอบคลุมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในที่นี้จะเรียกนวัตกรรมใหม่นี้ว่าบัญชีพอเพียง (Sufficiency Economy Account or PohPeang Account) การวิจัยประยุกต์ (Applied Research) ที่มุ่งการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติได้ทันที

2. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

2.1 เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ ได้แก่บัญชีพอเพียง ซึ่งพัฒนามาจากบัญชีครัวเรือน ผสมกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ โดยเฉพาะแนวคิดเกี่ยวกับการจัดแบ่งส่วนที่ชัดเจนขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

2.2 เพื่อพัฒนาบัญชีพอเพียงให้สามารถทำงานบนสมาร์ตโฟนที่ใช้ระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์

3. ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาหากระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาบัญชีครัวเรือนให้ครอบคลุมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยกระบวนการนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำไปสู่การพัฒนาโปรแกรมหรือ

แอปพลิเคชัน โดยเลือกพัฒนาบนสมาร์ตโฟนที่ใช้ระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ โดยมีข้อจำกัดดังต่อไปนี้

- 3.1 กลุ่มผู้ใช้ : ใช้กับผู้ที่มีเงินเดือนประจำ
- 3.2 อุปกรณ์ : ใช้กับระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์
- 3.3 เวอร์ชัน : ใช้ได้กับ Android 2.2 เป็นต้นไป

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2553 : 1 - 4) ได้สรุปความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดังต่อไปนี้ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ช่วยชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติที่นำพาให้ชีวิตผู้คนมีความสุขอย่างยั่งยืน โดยเป็นพระราชดำรัสขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ให้แก่พสกนิกรมาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลากว่า 40 ปี พระองค์ได้พระราชทานแนวทางการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ตลอดจนการใช้ความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต เพื่อเป็นแนวทางและเครื่องมือช่วยให้รอดพ้นจากภาวะวิกฤติต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น และให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันและอนาคต

ความพอเพียงหมายถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวดีพอสมควร เพื่อรองรับผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผน และดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนทุกระดับในชาติให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความรอบรู้ที่เหมาะสม มีการดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้เกิดความสมดุลและมีความพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม

พิพัฒน์ ยอดพฤติการณ์ (2550 : 86 - 90) ได้ให้บทสรุปของทฤษฎีใหม่ที่นำเสนอใจว่า เป็นตัวอย่างที่เป็น

รูปธรรมของการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงที่เด่นชัดที่สุด ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำรินี้ไว้ เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบปัญหาทั้งภัยธรรมชาติและปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการทำการเกษตร โดยเฉพาะการขาดแคลนน้ำให้สามารถผ่านพ้นช่วงเวลาวิกฤติได้โดยไม่เดือดร้อนและยากลำบาก ทฤษฎีใหม่เป็นแนวทางหรือหลักการในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำ เพื่อการเกษตรในที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการบริหารและจัดแบ่งที่ดินแปลงเล็กออกเป็นสัดส่วนที่ชัดเจน โดยที่กลุ่มพัฒนากรอบแนวคิดทางทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2546 : 53 - 54) ได้ยืนยันว่าทฤษฎีใหม่และเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์กัน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทอื่นๆ ได้ นอกเหนือจากภาคเกษตรกรรม หรือแม้แต่ในประเทศอื่น ๆ ที่มีปัญหาคล้ายกับประเทศไทย โดยเฉพาะหลักคิดการจัดสรรทุกอย่าง ออกเป็นสัดส่วนที่ชัดเจนตามความจำเป็น ในที่นี้จะนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดสรรเงินออกเป็นสัดส่วนที่ชัดเจน

5. กรอบแนวคิด ตัวแปร และกระบวนการทำงานของบัญชีพอเพียง

บัญชีพอเพียงจะพัฒนามาจากบัญชีครัวเรือน โดยแบ่งออกเป็นวันเดือนปี รายการ ประเภทบัญชี จำนวนเงิน เงินคงเหลือ ส่วนค่าใช้จ่ายทั่วไป (Outlay) ส่วนค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน (Emergency expenses) เงินส่วนเกิน (Surplus) ส่วนภูมิคุ้มกัน (Immunity) ส่วนเพื่อสังคม (Charity) และเงินออม (Saving) ในส่วนประเภทบัญชีจะแบ่งออกเป็นรายรับ รายจ่ายทั่วไป รายจ่ายฉุกเฉิน และรายจ่ายเพื่อสังคม

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่มีทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม สำหรับการศึกษาครั้งนี้จะพิจารณาในส่วนที่เป็นรูปธรรมเท่านั้น เพื่อใช้ในการสร้างแบบจำลองเชิงคณิตศาสตร์ในส่วนการใช้จ่ายเงิน โดยเน้นเฉพาะกลุ่มมนุษย์เงินเดือนเท่านั้น นอกจากนั้นได้นำทฤษฎีใหม่ ในส่วนจัดสรรแบ่งส่วนที่ชัดเจนมาพิจารณากำหนดตัวแปรต่างๆ โดยสรุปเงินรวมทั้งหมดควรแบ่งออกเป็นสองส่วนคือเงินคงเหลือ และเงินส่วนเกิน

$$T(t) = B(t) + P(t) ; 0 \leq B(t) \leq S$$

เมื่อ $T(t)$ แทนเงินรวมทั้งหมด ณ เวลา t

$B(t)$ แทนเงินคงเหลือ ณ เวลา t

$P(t)$ แทนเงินส่วนเกิน ณ เวลา t

S แทนเงินเดือน

ในด้านการใช้จ่ายสามารถแบ่งระดับการใช้จ่ายออกเป็นสองระดับคือระดับเงินเดือนขั้นพื้นฐาน และระดับเงินส่วนเกิน ในแต่ละระดับยังต้องแบ่งส่วนในแต่ละระดับ ดังสมการต่อไปนี้

ระดับที่ 1 ระดับเงินเดือนขั้นพื้นฐาน

$$B(t) = O(t) + E(t) ;$$

$$0 \leq O \leq 0.75 * S, 0 \leq E \leq 0.25 * S$$

เมื่อ $O(t)$ แทนส่วนค่าใช้จ่ายทั่วไป ณ เวลา t

$E(t)$ แทนส่วนค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน ณ เวลา t

ณ เวลา t_0 หรือเวลาที่ได้รับเงินเดือน

$$B(t_0) = S = O(t_0) + E(t_0)$$

เมื่อ $O(t_0)$ แทนส่วนค่าใช้จ่ายทั่วไป ณ เวลา t_0 คิดเป็น 75% ของเงินเดือน

$E(t_0)$ แทนส่วนค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน ณ เวลา t_0 คิด

เป็น 25% ของเงินเดือน

ในส่วนการจัดสรรระดับเงินเดือนขั้นพื้นฐาน จะพิจารณาถึงความจำเป็นและเหมาะสม เงินเดือนหนึ่งก้อน คิดเป็น 100% โดยพฤติกรรมของมนุษย์เงินเดือนจะมีรายจ่ายเกือบตลอดทั้งเดือน อาจจะมีรายรับมาบ้างแต่ไม่บ่อย ในการดำเนินชีวิตในแต่ละเดือนอาจจะมีเหตุฉุกเฉิน

หรืออุบัติเหตุเกิดขึ้นได้ ดังนั้นเราควรแบ่งส่วนการใช้จ่ายออกเป็น 2 ส่วนหลักคือส่วนค่าใช้จ่ายทั่วไป และส่วนค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน ส่วนค่าใช้จ่ายทั่วไปควรมากกว่าส่วนค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน และจะต้องมากกว่า 50% ของเงินเดือน เมื่อพิจารณาแล้วส่วนค่าใช้จ่ายทั่วไปควรเป็น 75% ของเงินเดือน ดังนั้นส่วนค่าใช้จ่ายฉุกเฉินคิดเป็น 25% ของเงินเดือน

ระดับที่ 2 ระดับเงินส่วนเกิน

$$P(t) = I(t) + C(t) + A(t) ;$$

$$0 \leq I(t) \leq a * S, 0 \leq C(t) \leq b * S, A(t) \geq 0,$$

$$0 < a \leq 0.5, 0 < b \leq 0.5$$

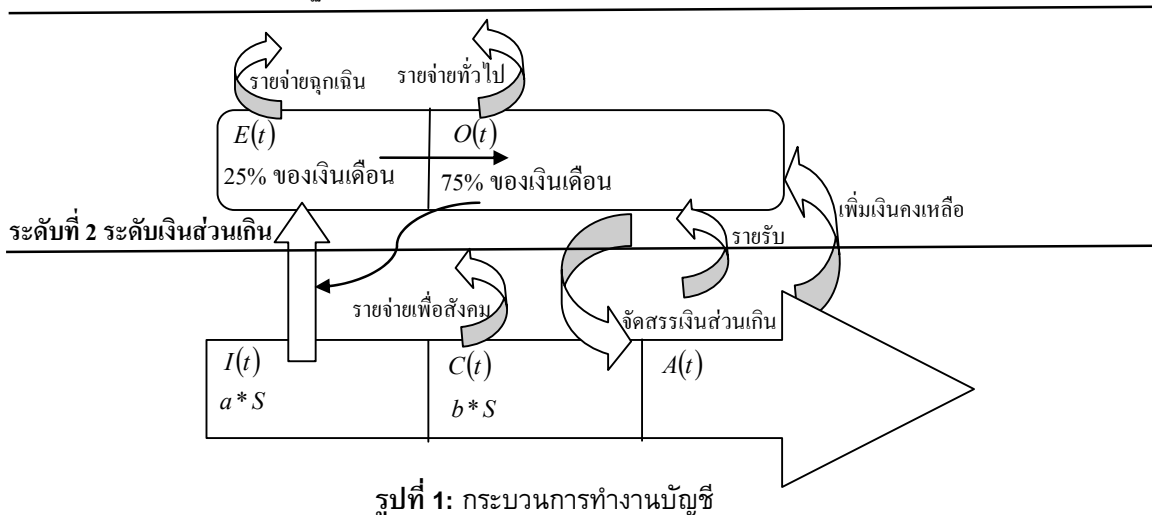
เมื่อ $I(t)$ แทนส่วนภูมิคุ้มกัน ณ เวลา t

$C(t)$ แทนส่วนเพื่อสังคม ณ เวลา t

$A(t)$ แทนส่วนเงินออม ณ เวลา t

a และ b เป็นสัดส่วนของส่วนภูมิคุ้มกันและส่วนเพื่อสังคม ซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลในการกำหนดสัดส่วนดังกล่าว ในที่นี้ขอกำหนดให้ $a = 0.25$ และ $b = 0.25$ แต่มีข้อสังเกตว่ายิ่งถ้ากำหนดให้ a และ b ไว้นสูงจะทำให้เกิดส่วนเงินออมได้ยากขึ้น เนื่องจากส่วนเงินออมจะถูกกำหนดได้เมื่อเหลือจากส่วนภูมิคุ้มกัน และส่วนเพื่อสังคมเท่านั้น เราสามารถจำลองกระบวนการทำงานทั้งหมดได้ดังรูปที่ 1 ดังต่อไปนี้

ระดับที่ 1 ระดับเงินเดือนขั้นพื้นฐาน

รูปที่ 1: กระบวนการทำงานบัญชี

จากรูปที่ 1 แบ่งออกได้เป็น 6 กระบวนการได้ดังต่อไปนี้

1. กระบวนการรายจ่ายทั่วไป มีแนวความคิดว่ารายจ่ายต้องเป็นการลดเงินคงเหลือในส่วนของส่วนค่าใช้จ่าย แต่ถ้าส่วนค่าใช้จ่ายเป็นศูนย์จะทำการดึงเงินในส่วนค่าใช้จ่ายฉุกเฉินเพื่อให้พอกับรายจ่าย รวมทั้งโอนเงินส่วนค่าใช้จ่ายฉุกเฉินทั้งหมดมาเป็นส่วนค่าใช้จ่ายทั่วไป เพื่อให้พอรายจ่ายทั่วไปต่อไป แต่ถ้าส่วนค่าใช้จ่ายฉุกเฉินไม่เพียงพอจะทำการปฏิเสธรายจ่ายทั่วไป

2. กระบวนการรายจ่ายฉุกเฉิน จะต้องยอมรับว่าโลกที่เราอยู่เต็มไปด้วยความไม่แน่นอน เพราะฉะนั้นคนเราสามารถมีเหตุฉุกเฉินได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นการล้มป่วย เกิดอุบัติเหตุ หรืออื่นๆที่ไม่ใช่สิ่งที่เป็นรายจ่ายประจำ รายจ่ายฉุกเฉินจะเป็นการลดเงินคงเหลือในส่วนค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน แต่ถ้าส่วนค่าใช้จ่ายฉุกเฉินและส่วนภูมิคุ้มกันไม่เพียงพอ จะต้องไปดึงเงินในส่วนค่าใช้จ่ายทั่วไปมารวมด้วย เพื่อให้เพียงพอต่อรายจ่ายฉุกเฉิน แต่ถ้าทั้งสามส่วนไม่เพียงพอจะทำการปฏิเสธรายจ่ายฉุกเฉิน

3. กระบวนการรายรับ จะเป็นการเพิ่มเงินไปที่เงินคงเหลือในส่วนค่าใช้จ่ายทั่วไป แต่ถ้าเกิน $O(t_0)$ จะทำการโอนเงินที่เกินดังกล่าวไปที่เงินส่วนเกิน ดังนั้นเงินส่วนเกินจะมีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะเพิ่มขึ้น แต่จะไม่ระบุว่าจะไปเพิ่มส่วนไหน ดังนั้นเราจะต้องทำการจัดสรรเงินส่วนเกินใหม่

4. กระบวนการจัดสรรเงินส่วนเกิน โดยจะไปจัดสรรที่ส่วนภูมิคุ้มกันเป็นอันดับแรก อันดับสองจัดสรรไปที่ส่วนเพื่อสังคม และอันดับสุดท้ายจัดสรรไปที่ส่วนเงินออม

5. กระบวนการรายจ่ายเพื่อสังคม จะทำการลดเงินในส่วนรายจ่ายเพื่อสังคมเท่านั้น ถ้าส่วนเพื่อสังคมไม่เพียงพอจะทำการปฏิเสธรายจ่ายเพื่อสังคม

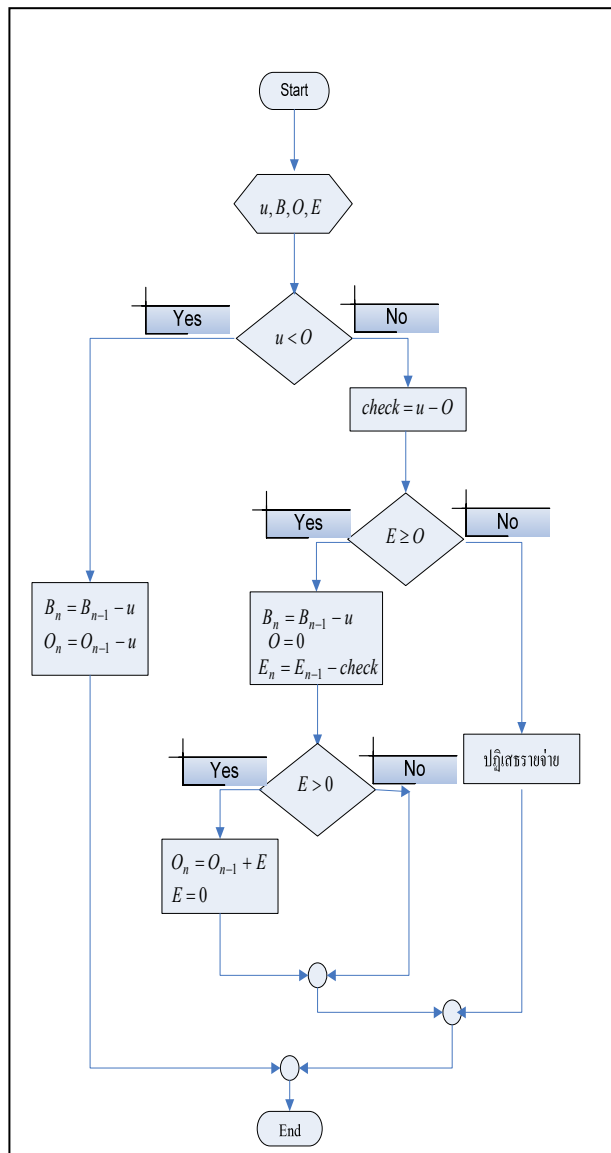
6. กระบวนการเพิ่มเงินคงเหลือ จะเป็นการเพิ่มเงินคงเหลือและจะไปเพิ่มที่ส่วนค่าใช้จ่ายทั่วไป แต่จะต้องไม่เกิน $O(t_0)$ และเงินส่วนเกินจะลดลง ดังนั้น

จะต้องจัดสรรเงินส่วนเกินใหม่ นอกจากนั้นจะปฏิเสธการเพิ่มเงินคงเหลือ

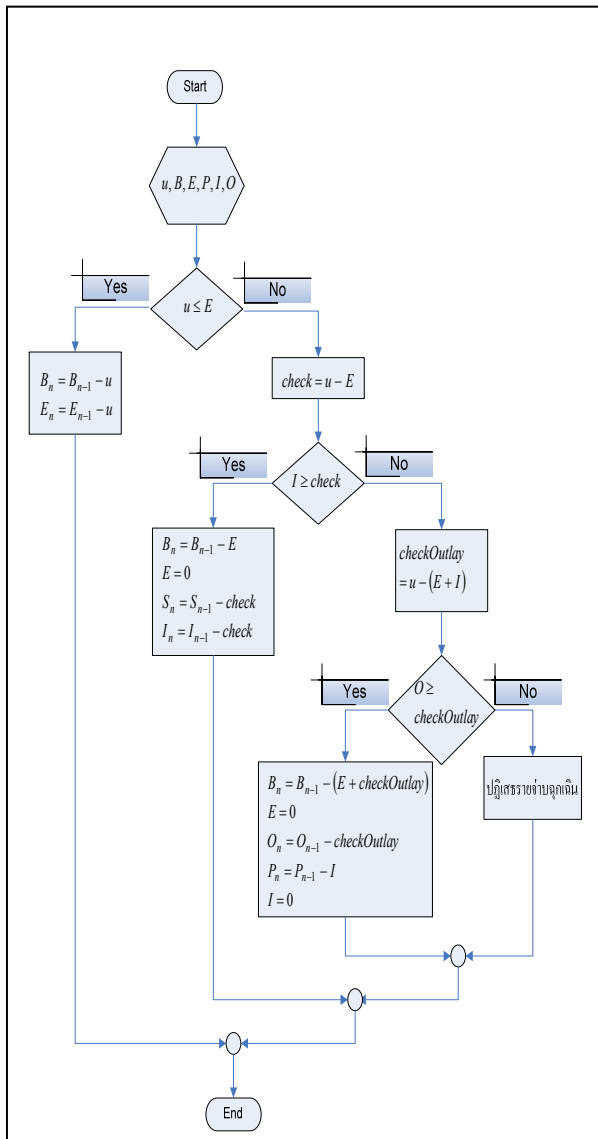
บัญชีพอเพียงนี้ถูกสร้างบนพื้นฐานของเงินเดือน ไม่ใช่เงินทั้งหมดที่มีอยู่ กล่าวคือเมื่อบุคคลได้รับเงินเดือนนั้นแสดงว่าเงินคงเหลือต้องเริ่มต้นใหม่ด้วยจำนวนเงินที่เท่ากับเงินเดือน ถ้ามีเงินคงเหลือของเดือนที่ผ่านมา เงินจำนวนนี้จะต้องถูกโอนไปยังเงินส่วนเกิน และดำเนินการจัดสรรเงินส่วนเกินใหม่

กระบวนการทั้งหมดที่กล่าวมา สามารถอธิบายเป็นผังงาน(flowchart) ได้ดังต่อไปนี้ โดยให้ $u(t)$ แทนจำนวนเงินที่ต้องการใช้ ณ เวลา t และ $u(t) > 0$

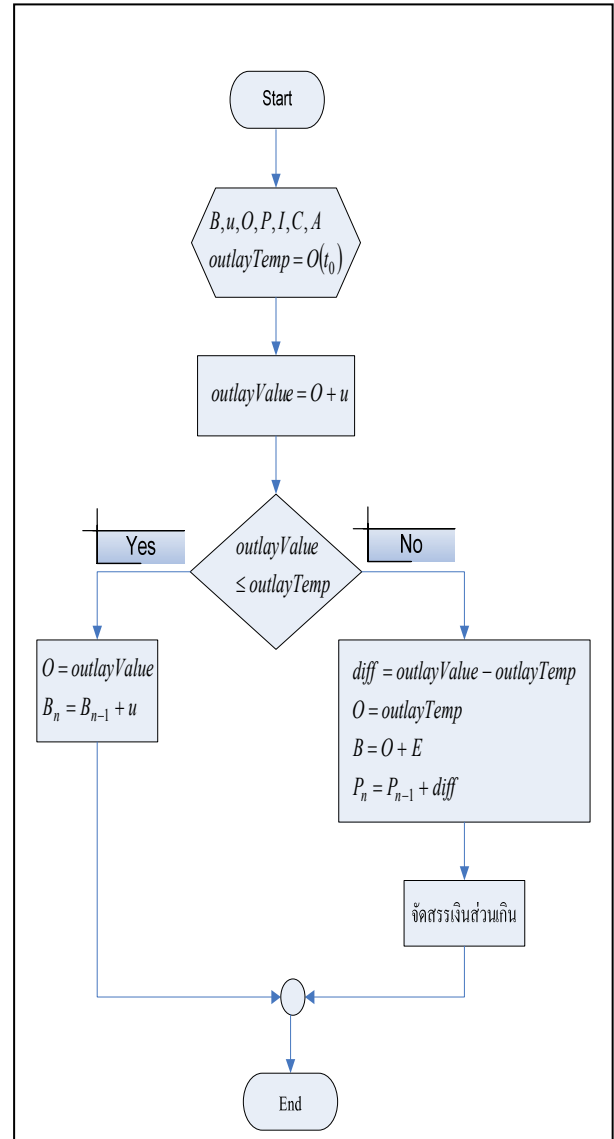
กระบวนการรายจ่ายทั่วไป

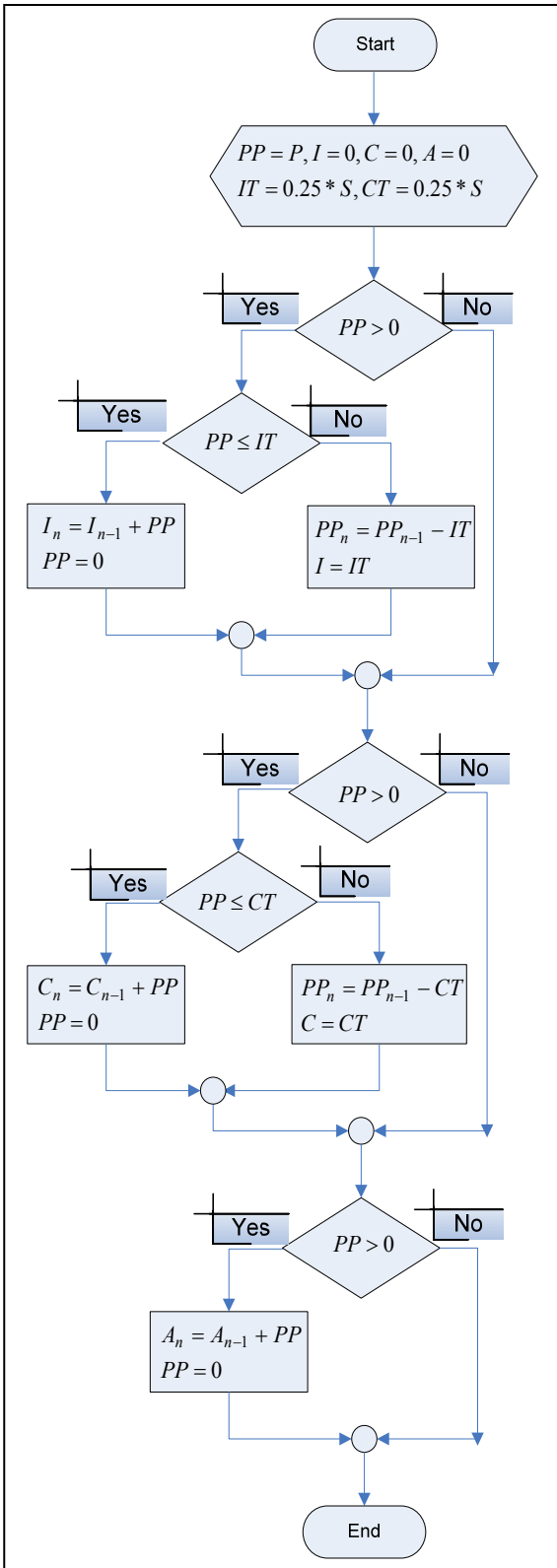
กระบวนการรายจ่ายฉุกเฉิน

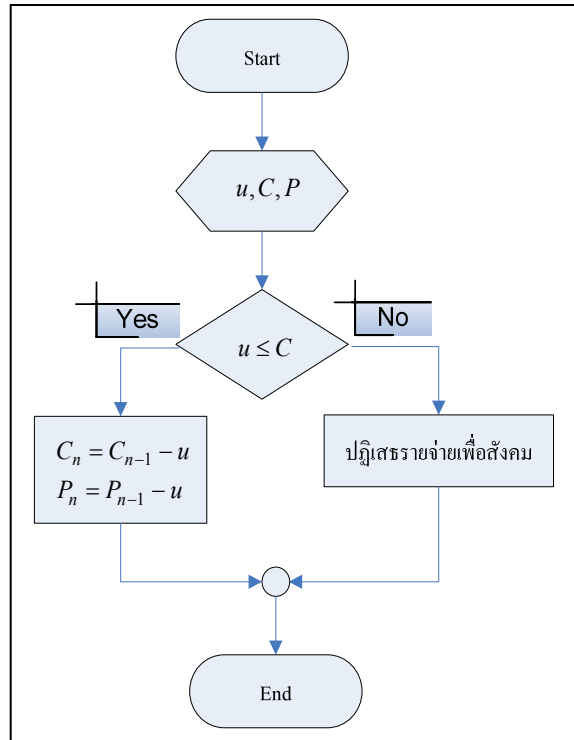
กระบวนการรายรับ

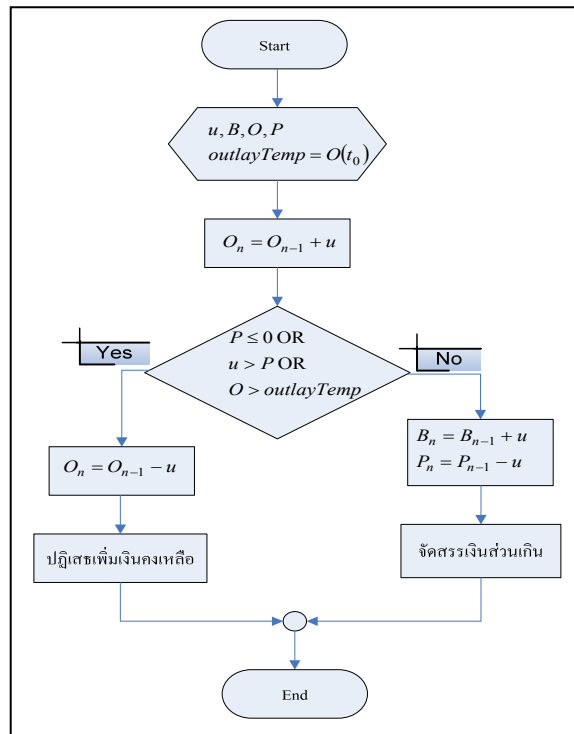
กระบวนการจัดสรรเงินส่วนเกิน

กระบวนการจ่ายเพื่อสังคม

กระบวนการเพิ่มเงินคงเหลือ

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

งานวิจัยนี้จะให้ความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้

มนุษย์เงินเดือน หมายความว่าบุคคลที่มีงานประจำที่มีเงินเดือนแน่นอนทุก ๆ เดือน ลักษณะพฤติกรรมของกลุ่มบุคคลนี้จะได้รับเงินเดือนมาหนึ่งก้อน ซึ่งเงินทั้งก้อนนี้จะต้องถูกใช้ไปจนกว่าจะได้รับเงินเดือนใหม่ ดังนั้นบุคคลกลุ่มนี้จะมีรายจ่ายเป็นส่วนใหญ่ ส่วนน้อยอาจจะมีรายรับเข้ามา แต่ไม่บ่อย

ส่วนค่าใช้จ่ายทั่วไป หมายถึงส่วนที่มีไว้เพื่อใช้จ่ายประจำวัน ซึ่งอาจจะเป็นกรณีที่จ่ายเงินออกเรียกว่ารายจ่ายทั่วไป หรืออาจจะเป็นกรณีที่เพิ่มเงินเข้ามาเรียกว่ารายรับ

ส่วนค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน หมายถึงส่วนที่มีไว้เพื่อใช้จ่ายที่ไม่ใช่การใช้ประจำวันซึ่งอาจจะเป็นค่ารักษาพยาบาลจากอุบัติเหตุ ค่าซ่อมรถยนต์เนื่องจากเกิดจากอุบัติเหตุ เป็นต้น

เงินส่วนเกิน โดยทั่ว ๆ ไปเป็นที่เข้าใจว่าเงินที่เหลือจากเงินเดือนเป็นเงินออม แต่สำหรับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแล้วไม่ใช่ ในที่นี้ขอเรียกเงินที่เหลือจากเงินเดือนว่าเงินส่วนเกิน เนื่องจากเศรษฐกิจพอเพียงได้ชี้แนะว่าบุคคลควรมีส่วนภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และส่วนเพื่อสังคม ซึ่งเงินที่เหลือจากสองส่วนนี้จึงจะเรียกว่าเงินออมได้

ส่วนภูมิคุ้มกัน หมายถึงส่วนหนึ่งของเงินส่วนเกิน โดยมีจุดประสงค์เพื่อเป็นภูมิคุ้มกัน ส่วนนี้จะถูกใช้เมื่อส่วนค่าใช้จ่ายฉุกเฉินไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย

ส่วนเพื่อสังคม หมายถึงส่วนหนึ่งของเงินส่วนเกิน โดยมีจุดประสงค์เพื่อใช้จ่ายในการทำเพื่อสังคม อย่างเช่น ทำบุญ สงเคราะห์ในเรื่องต่างๆ เป็นต้น

เงินออม หมายถึงส่วนหนึ่งของเงินส่วนเกิน ซึ่งเป็นเงินที่เหลือมาจากส่วนภูมิคุ้มกัน และส่วนเพื่อสังคม โดยในส่วนนี้จะนำไปลงทุนหรือใช้จ่ายตามที่ต้องการ

เงินเดือน เป็นเงินตอบแทนคนที่บุคคลคนหนึ่งจะได้รับในแต่ละเดือนจากผู้ประกอบการต่างๆ

รายรับ (Income) เป็นจำนวนเงินที่เพิ่มไปยังส่วนค่าใช้จ่ายทั่วไป และเงินคงเหลือ

รายจ่ายทั่วไป (Expense) เป็นจำนวนเงินที่ลดจำนวนเงินของส่วนค่าใช้จ่าย และเงินคงเหลือ

รายจ่ายฉุกเฉิน (Emergency expense) เป็นจำนวนเงินที่ลดจำนวนเงินของส่วนค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน และเงินคงเหลือ

รายจ่ายเพื่อสังคม (Charity expense) เป็นจำนวนเงินที่ลดจำนวนเงินของส่วนเพื่อสังคม

7. ตัวอย่างการทำบัญชีพอเพียง

ในที่นี้ขอละในส่วนวันเดือนปี และรายการ เราสามารถแสดงตัวอย่างบัญชีพอเพียงได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตัวอย่างบัญชีพอเพียง

เงินเดือน = 10,000.00 , เงินส่วนเกิน = 0.00 , $a = 0.25$, $b = 0.25$, หน่วย : บาท

t	ประเภท	จำนวน	$B(t)$	$O(t)$	$E(t)$	$P(t)$	$I(t)$	$C(t)$	$A(t)$
1	รายรับ(เงินเดือน)	10,000.00	10,000.00	7,500.00	2,500.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2	รายจ่ายทั่วไป	100.00	9,900.00	7,400.00	2,500.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3	รายจ่ายทั่วไป	500.00	9,400.00	6,900.00	2,500.00	0.00	0.00	0.00	0.00
4	รายจ่ายทั่วไป	2,500.00	6,900.00	4,400.00	2,500.00	0.00	0.00	0.00	0.00
5	รายจ่ายฉุกเฉิน	500.00	6,400.00	4,400.00	2,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
6	รายรับ	1,500.00	7,900.00	5,900.00	2,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
7	รายจ่ายทั่วไป	3,000.00	4,900.00	2,900.00	2,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8	รายจ่ายทั่วไป	900.00	4,000.00	2,000.00	2,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
9	รายจ่ายฉุกเฉิน	1,500.00	3,000.00	2,500.00	500.00	0.00	0.00	0.00	0.00
10	รายจ่ายทั่วไป	100.00	2,900.00	2,400.00	500.00	0.00	0.00	0.00	0.00
11	รายจ่ายทั่วไป	750.50	2,149.50	1,649.50	500.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ตารางที่ 1 ตัวอย่างบัญชีพอเพียง(ต่อ)

t	ประเภท	จำนวน	$B(t)$	$O(t)$	$E(t)$	$P(t)$	$I(t)$	$C(t)$	$A(t)$
12	รายจ่ายทั่วไป	49.25	2,100.25	1,600.25	500.00	0.00	0.00	0.00	0.00
13	รายจ่ายทั่วไป	600.25	1,500.00	1,000.00	500.00	0.00	0.00	0.00	0.00
14	รายรับ(เงินเดือน)	10,000.00	10,000.00	7,500.00	2,500.00	1,500.00	1,500.00	0.00	0.00
15	รายจ่ายทั่วไป	3,500.00	6,500.00	4,000.00	2,500.00	1,500.00	1,500.00	0.00	0.00
16	รายจ่ายทั่วไป	350.00	6,150.00	3,650.00	2,500.00	1,500.00	1,500.00	0.00	0.00
17	รายจ่ายฉุกเฉิน	2,000.00	4,150.00	3,650.00	500.00	1,500.00	1,500.00	0.00	0.00
18	รายรับ	155.50	4,305.50	3,805.50	500.00	1,500.00	1,500.00	0.00	0.00
19	รายรับ	8,000.00	8,000.00	7,500.00	500.00	5,805.50	2,500.00	2,500.00	805.50
20	รายจ่ายทั่วไป	345.00	7,655.00	7,155.00	500.00	5,805.50	2,500.00	2,500.00	805.50
21	รายจ่ายทั่วไป	5,000.00	2,655.00	2,155.00	500.00	5,805.50	2,500.00	2,500.00	805.50
22	รายจ่ายฉุกเฉิน	1,000.00	2,155.00	2,155.00	0.00	5,305.50	2,000.00	2,500.00	805.50
23	รายจ่ายเพื่อสังคม	2,000.00	2,155.00	2,155.00	0.00	3,305.50	2,000.00	500.00	805.50
24	รายจ่ายฉุกเฉิน	1,000.00	2,155.00	2,155.00	0.00	2,305.50	1,000.00	500.00	805.50
25	รายจ่ายฉุกเฉิน	1,500.00	1,655.00	1,655.00	0.00	1,305.50	0.00	500.00	805.50
26	รายรับ	8,000.00	7,500.00	7,500.00	0.00	3,460.50	2,500.00	960.50	0.00
27	รายจ่ายทั่วไป	7,500.00	0.00	0.00	0.00	3,460.50	2,500.00	960.50	0.00
28	เพิ่มเงินคงเหลือ	1,460.00	1,460.00	1,460.00	0.00	2,000.50	2,000.50	0.00	0.00
29	รายรับ(เงินเดือน)	10,000.00	10,000.00	7,500.00	2,500.00	3,460.50	2,500.00	960.50	0.00
30	รายจ่ายทั่วไป	7,500.00	2,500.00	0.00	2,500.00	3,460.50	2,500.00	960.50	0.00
31	รายจ่ายเพื่อสังคม	960.50	2,500.00	0.00	2,500.00	2,500.00	2,500.00	0.00	0.00
32	รายจ่ายฉุกเฉิน	2,000.00	500.00	0.00	500.00	2,500.00	2,500.00	0.00	0.00
33	รายจ่ายฉุกเฉิน	500.00	0.00	0.00	0.00	2,500.00	2,500.00	0.00	0.00
34	เพิ่มเงินคงเหลือ	2,000.00	2,000.00	2,000.00	0.00	500.00	500.00	0.00	0.00
35	รายจ่ายทั่วไป	2,000.00	0.00	0.00	0.00	500.00	500.00	0.00	0.00
36	รายรับ(เงินเดือน)	10,000.00	10,000.00	7,500.00	2,500.00	500.00	500.00	0.00	0.00
37	รายรับ	20,000.00	10,000.00	7,500.00	2,500.00	20,500.00	2,500.00	2,500.00	15,500.00
38	รายจ่ายฉุกเฉิน	5,000.00	7,500.00	7,500.00	0.00	18,000.00	0.00	2,500.00	15,500.00
39	รายจ่ายฉุกเฉิน	500.00	7,000.00	7,000.00	0.00	18,000.00	0.00	2,500.00	15,500.00
40	รายจ่ายทั่วไป	2,000.00	5,000.00	5,000.00	0.00	18,000.00	0.00	2,500.00	15,500.00
41	รายจ่ายเพื่อสังคม	2,000.00	5,000.00	5,000.00	0.00	16,000.00	0.00	500.00	15,500.00
42	รายจ่ายทั่วไป	1,500.00	3,500.00	3,500.00	0.00	16,000.00	0.00	500.00	15,500.00
43	รายจ่ายทั่วไป	3,000.00	500.00	500.00	0.00	16,000.00	0.00	500.00	15,500.00
44	รายจ่ายทั่วไป	50.00	450.00	450.00	0.00	16,000.00	0.00	500.00	15,500.00
45	รายจ่ายทั่วไป	100.00	350.00	350.00	0.00	16,000.00	0.00	500.00	15,500.00
46	รายรับ(เงินเดือน)	10,000.00	10,000.00	7,500.00	2,500.00	16,350.00	2,500.00	2,500.00	11,350.00
47	รายจ่ายทั่วไป	2,000.00	8,000.00	5,500.00	2,500.00	16,350.00	2,500.00	2,500.00	11,350.00
48	รายจ่ายฉุกเฉิน	2,000.00	6,000.00	5,500.00	500.00	14,350.00	2,500.00	500.00	11,350.00
49	รายจ่ายฉุกเฉิน	2,000.00	6,000.00	5,500.00	500.00	12,850.00	1,000.00	500.00	11,350.00
50	รายรับ(เงินเดือน)	10,000.00	10,000.00	7,500.00	2,500.00	18,850.00	2,500.00	2,500.00	13,850.00

จากตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั้งหมด 50 ข้อมูล $t=1$ แสดงการได้รับเงินเดือน $t=2-4$ เป็นรายจ่ายทั่วไปจะเห็นได้ว่าจะเป็นการลดเงินคงเหลือ ($B(t)$) และส่วนค่าใช้จ่ายทั่วไป ($O(t)$) $t=5$ เป็นรายจ่ายฉุกเฉินจะเห็นได้ว่าจะลดเงินคงเหลือ และส่วนค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน $t=6$ เป็นรายรับจะเห็นได้ว่าจะเป็นการเพิ่มเงินคงเหลือ และส่วนค่าใช้จ่ายทั่วไป $t=7-8$ เป็นรายจ่ายทั่วไป $t=9$ เป็นรายจ่ายฉุกเฉิน และ $t=10-13$ เป็นรายจ่ายทั่วไป ซึ่งมีกระบวนการเช่นเดียวกับที่ผ่านมา $t=14$ เป็นกรณีการได้รับเงินเดือน จะเห็นได้ว่า ณ เวลานั้น มีเงินคงเหลือ 1,000 บาท ดังนั้นเงินจำนวนนี้จะต้องถูกโอนไปยังเงินส่วนเกิน แล้วทำการจัดสรรเงินส่วนเกินใหม่ เงินนี้จะถูกจัดสรรไปที่ส่วนภูมิภาคอื่น นอกจากนั้นจะทำการปรับเงินคงเหลือให้เท่ากับเงินเดือน และจัดสรรส่วนค่าใช้จ่ายทั่วไป และส่วนค่าใช้จ่ายฉุกเฉินใหม่ $t=15-16$ เป็นรายจ่ายทั่วไป $t=17$ เป็นรายจ่ายฉุกเฉิน $t=18$ เป็นรายรับ ซึ่งดำเนินการตามกระบวนการที่ผ่านมา $t=19$ เป็นกรณีรายรับ โดยเงินนี้จะถูกเพิ่มไปที่ส่วนค่าใช้จ่ายทั่วไป แต่เมื่อเพิ่มเข้าไปส่วนนี้แล้วทำให้ส่วนค่าใช้จายเกิน $0.75*S$ ดังนั้นส่วนที่เกินจะถูกไปเพิ่มที่เงินส่วนเกิน แล้วดำเนินการจัดสรรเงินส่วนเกินใหม่ โดยจัดสรรไปยังส่วนต่างๆต่อไป $t=20-21$ เป็นรายจ่ายทั่วไป $t=22$ เป็นรายจ่ายฉุกเฉิน เนื่องด้วยส่วนค่าใช้จายฉุกเฉินไม่เพียงพอ แต่เมื่อนำส่วนค่าใช้จายฉุกเฉินกับส่วนภูมิภาคอื่นรวมกันแล้วจะเพียงพอ จึงทำการลดส่วนค่าใช้จายฉุกเฉิน ส่วนภูมิภาคอื่น และเงินส่วนเกิน $t=23$ เป็นรายจ่ายเพื่อสังคม จะเห็นได้ว่าเป็นการลดในส่วนเพื่อสังคม และเงินส่วนเกิน $t=24$ เป็นรายจ่ายฉุกเฉิน ดังนั้นจะต้องเป็นการลดเงินในส่วนค่าใช้จายฉุกเฉิน แต่ส่วนค่าใช้จายฉุกเฉินไม่เพียงพอ จึงต้องดึงเงินในส่วนภูมิภาคอื่นมาเพิ่มด้วย $t=25$ จะเป็นค่าใช้จายฉุกเฉิน แต่ส่วนค่าใช้จายฉุกเฉินและส่วนภูมิภาคอื่นไม่เพียงพอ จึงนำส่วนค่าใช้จายทั่วไปเข้ามารวมด้วย ดังนั้นเงินคงเหลือและเงินส่วนเกินถูกลดลง $t=26$ เป็นรายรับ ซึ่งเป็นเช่นเดียวกับ $t=19$ $t=27$ เป็นรายจ่ายทั่วไป $t=28$ เป็นการเพิ่มเงินคงเหลือ ซึ่งจะไปเพิ่มที่ส่วนค่าใช้จายทั่วไป เงินคงเหลือ และจะไปลดเงินส่วนเกิน ส่งผลให้ต้องทำการจัดสรรเงินส่วนเกินใหม่ $t=29$ เป็นกรณีที่ได้รับเงินเดือน ซึ่งจะดำเนินการเช่นเดียวกับ $t=14$ $t=30$ เป็นรายจ่ายทั่วไป $t=31$

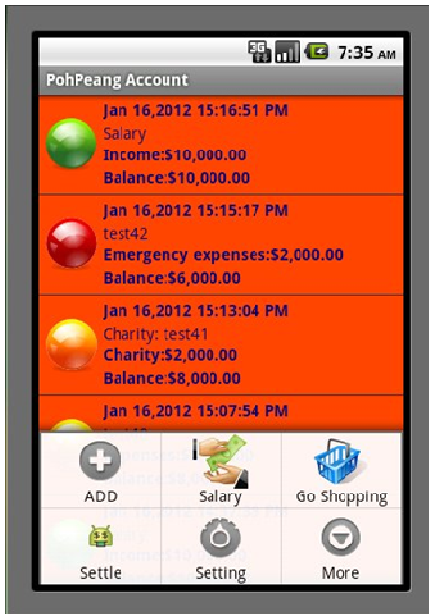
เป็นรายจ่ายเพื่อสังคม $t=32$ เป็นรายจ่ายทั่วไป $t=33$ เป็นรายจ่ายฉุกเฉิน ซึ่งมีการดำเนินการตามกระบวนการที่ผ่านมา $t=34$ เป็นการเพิ่มเงินคงเหลือ ซึ่งมีการดำเนินการเช่นเดียวกับ $t=28$ $t=35$ เป็นรายจ่ายทั่วไป $t=36$ เป็นกรณีที่ได้รับเงินเดือน ดำเนินการเช่นเดียวกับ $t=14$ $t=37$ เป็นรายรับทั่วไป 20,000 บาท เมื่อนำจำนวนเงินไปรวมกับส่วนค่าใช้จายทั่วไปเกิน $O(t_0)$ เป็นจำนวน 20,000 บาท ดังนั้นเงินจำนวนนี้จะต้องถูกไปรวมกับเงินส่วนเกินเป็นจำนวนเงิน 20,500 บาท ต่อไปจะต้องจัดสรรเงินส่วนเกินใหม่ ซึ่งจะไปจัดสรรให้ส่วนภูมิภาคอื่นรวมกันเป็น $2,500(0.25*S)$ บาท และส่วนเพื่อสังคม $2,500(0.25*S)$ บาท ซึ่งยังเหลือ 15,500 บาท เงินจำนวนนี้จะถูกกำหนดให้ส่วนเงินออม $t=38$ เป็นรายจ่ายฉุกเฉิน ซึ่งดำเนินการเช่นเดียวกับ $t=22$ $t=39$ เป็นรายจ่ายฉุกเฉิน มีการทำงานเช่นเดียวกับ $t=25$ ส่วนอื่นๆ จะมีกระบวนการดำเนินการเช่นเดียวกับที่ผ่านมา

8. สรุป

บัญชีพอเพียงมีกระบวนการทำงานที่ซับซ้อน โดยการเพิ่มรายละเอียดให้กับบัญชีครัวเรือนเพื่อให้มีความชัดเจนมากขึ้น และพัฒนาบัญชีครัวเรือนให้สามารถครอบคลุมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้มากที่สุด ประเภทบัญชีจะเพิ่มรายจ่ายฉุกเฉิน และรายจ่ายเพื่อสังคม เพื่อให้ครอบคลุมส่วนภูมิภาคอื่นและเงื่อนไขคุณธรรมตามลำดับ ส่วนการจัดสรรเงินจะแบ่งเงินเดือนออกเป็นสองส่วนคือ ส่วนค่าใช้จายทั่วไปและส่วนค่าใช้จายฉุกเฉิน ส่วนค่าใช้จายฉุกเฉินถือว่าเป็นส่วนที่ทำให้เกิดภูมิภาคอื่นที่ดีในการใช้จาย สำหรับเงินส่วนเกินแบ่งออกเป็นส่วนภูมิภาคอื่นส่วนเพื่อสังคม และส่วนเงินออม ในส่วนภูมิภาคอื่นและส่วนเพื่อสังคมเป็นการจัดสรรเพื่อให้สอดคล้องกับการมีภูมิภาคอื่นที่ดี และเงื่อนไขคุณธรรมตามลำดับ ในการจัดสรรเงินในแต่ละส่วนจะจัดสรรเป็นส่วนๆอย่างชัดเจน โดยการเปรียบเทียบกับเงินเดือน ซึ่งขึ้นอยู่กับความจำเป็นเป็นหลัก โดยมีจุดมุ่งหมายให้มนุษย์เงินเดือนมีเครื่องมือที่สามารถนำพาตนเองสู่วิถีทางแห่งความพอเพียงได้อย่างมั่นคง บัญชีพอเพียงจะแสดงเงินคงเหลือบนพื้นฐานของเงินเดือนไม่ใช่เงินที่มีทั้งหมด โดยดูได้จากเงินคงเหลือซึ่งจะอยู่ในขอบเขตไม่เกินเงินเดือน โดยเฉพาะจะอยู่ใน

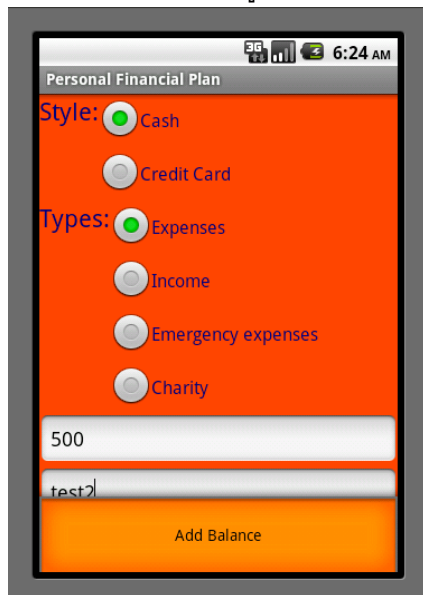
ขอบเขตของส่วนค่าใช้จ่ายทั่วไป ทำให้เกิดการใช้จ่ายได้อย่างระมัดระวัง

ด้วยกระบวนการที่ค่อนข้างซับซ้อน จึงได้พัฒนาแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน ที่ใช้ระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ ในชื่อ PohPeang Account เวอร์ชันปัจจุบันคือ 3.4 ซึ่งผู้ใช้สามารถติดตั้งใช้ได้ฟรีที่ Android Market ในเวอร์ชันนี้ได้ประยุกต์ใช้กระบวนการทำงานนี้อย่างเต็มรูปแบบพร้อมทั้งสามารถรายงานประเมินระดับความพอใจของผู้ใช้ได้ รูปแบบของแอปพลิเคชันแสดงในรูปที่ 2

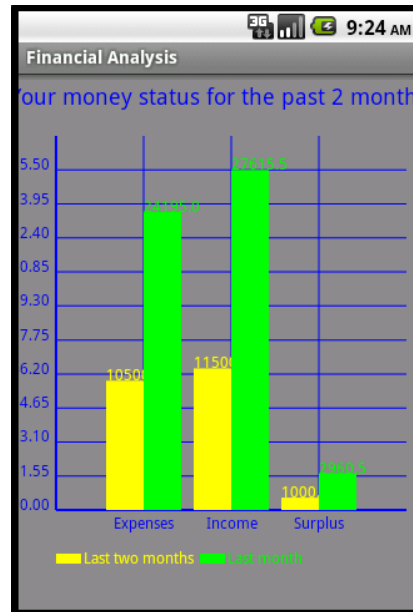
รูปที่ 2 PohPeang Account 3.4

รูปแบบการเพิ่มรายการแสดงในรูปที่ 3

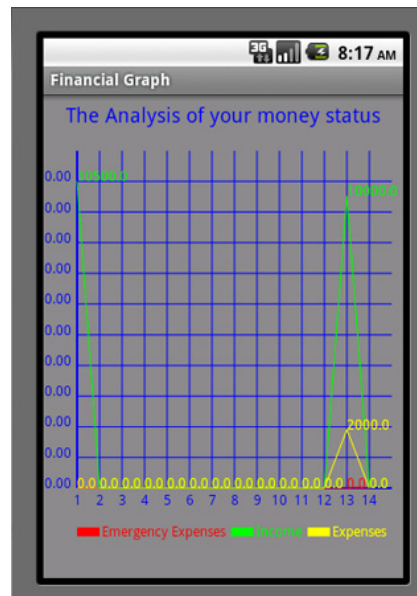

รูปที่ 3 แสดงรูปแบบการเพิ่มรายการ

นอกจากนี้แอปพลิเคชันสามารถแสดงกราฟในรูปแบบต่างๆ ได้ ดังแสดงในรูปที่ 4 และรูปที่ 5

รูปที่ 4 แสดงกราฟแท่งเปรียบเทียบสองเดือนที่แล้วกับเดือนที่แล้วของรายจ่ายทั่วไป รายรับ และเงินส่วนเกิน

รูปที่ 5 กราฟเส้นแสดงพฤติกรรมของประเภทบัญชี

บรรณานุกรม

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

(2553). หลักสูตรการฝึกอบรม และคู่มือการใช้
หลักสูตรเรื่องการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.
คู่มือหลักสูตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นภาพร ลิขิตวงศ์ขจร.(2550).บัญชีครัวเรือน:เครื่องมือสู่
เศรษฐกิจพอเพียง.วารสารศูนย์บริการวิชาการ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.15(3).25 – 29.

ปรียานุช พิบูลสรารุช และคณะ.(2546).กรอบแนวคิดทาง

ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ : ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.

สืบค้นเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2555, จาก

<http://www.sufficiencyeconomy.org/old/>

show.php?Id=55

พิพัฒน์ ยอดพฤติการณ์.(2550).เศรษฐกิจพอเพียง

หมายถึงอะไร.กรุงเทพฯ : สถาบันไทยพัฒนา.